

DELEGATSKA TRIBUNA

Razmišljanje o načinu povezovanja delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih z organizacijami združenega dela

O programih KS tudi delavci

Veliko je bilo že napisanega o tem, kaj je v ustavi, občinskem statutu in v statutih krajevnih skupnosti zapisanega v zvezi s povezovanjem krajevnih skupnosti z organizacijami združenega dela. Vsi vemo, da smo s sprejemom teh temeljnih dokumentov prevzeli tudi odgovornost, da bo zapisano treba pričeti tudi uresničevati. Toda kako? Prav o tem je do sedaj bilo zelo malo napisanega, o tem šele dobro razmišljamo, kako najti pot v povezovanje, ki naj bi prineslo zelene rezultate.

Nekatere krajevne skupnosti pa so imele glede tega že do danes dobre rezultate. To so predvsem tiste krajevne skupnosti, ki so prostorsko tako zaokrožene, da se na eni strani pojavlja občan, na drugi pa delavec, ki živi in dela v isti krajevni skupnosti. Prav te izkušnje bi lahko služile za izdelavo enotnega koncepta povezovanja.

Povezave si lahko zamišljamo na različne načine. Lahko so osebne, tj. med predstavniki krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela. Ta povezava pa je v novih razmerah najmanj sprejemljiva, kajti o tem, kaj, koliko in zakaj bo dobila krajevna skupnost finančna sredstva, ne odločajo več posamezniki, marveč o tem odločajo delavci. Ta oblika bi prišla v poštev šele takrat, ko bi bili že sprejeti programi razvoja krajevnih skupnosti in ko bo te programe treba realizirati. Ne smemo se zavzemati za stari način „prošajčenja“ sredstev, ker bi s tem lahko napravili več škode kot koristi pri iskanju poti povezovanja.

Povezave so možne tudi prek delegatov v krajevni skupnosti. Z izvolitvijo delegatov temeljnih organizacij združenega dela v zboru delegatov krajevne skupnosti smo vzpostavili prve stike, na katerih bo treba graditi. Te delegate bo treba mobilizirati v akciji povezovanja in tudi prek njih vzpostaviti tesnejše vezi med temeljno organizacijo združenega dela in krajevno skupnostjo. Kdaj in kako naj bi ti delegati odigrali vlogo povezovanja, bo pokazala praksa, vsekakor pa takrat, ko bo krajevna skupnost sprejela program razvoja in bo iskala višje financiranja za svoj program. Ena od oblik načina izvajanja programa bodo prav gotovo samoupravni sporazumi, ki jih bodo sklepali ljudje in občani za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb in interesov. Za to, kakšni naj bodo ti samoupravni sporazumi, bi morali biti izdelani

koncepti. Ne more namreč vsaka krajevna skupnost stvari urejati po svoje ali celo nestrokovno.

Povezava bo možna tudi prek delegatov vseh občinskih zborov. Ta bo vsekakor nujna, ker je ena od pristojnosti zbora krajevnih skupnosti tudi obravnavanje in usklajevanje programov krajevnih skupnosti. To pa bo treba tudi v praksi realizirati. Za uresničevanje nalog iz programov bo treba najti tudi finančna sredstva, ki vsekakor ne bodo za vse zagotovljena v občinskih proračunih.

Povezovanja pa bodo lahko vzpostavljena tudi v obratni smeri, da se bodo zaposleni delavci povezovali s krajevno skupnostjo. Ta način bi bil najidealnejši in od te oblike povezovanja lahko pričakujemo najboljše rezultate.

Toda to so zaenkrat le razmišljanja.

Vsekakor pa moramo takoj in brez odlašanja izpeljati akcijo, da vse krajevne skupnosti izdelajo svoje razvojne programe. Pripomoček za izdelavo srednjeročnega načrta krajevne skupnosti za obdobje 1976-1980 je bil objavljen v OBCANU številki 18 - 18. avgusta 1974. To bo zaenkrat tudi prvi delovni pripomoček, ki ga bo seveda morala krajevna skupnost prilagoditi svojim razmeram in potrebam.

Programi krajevnih skupnosti bodo vsekakor služili za izdelavo razvojnih načrtov občine in seveda republike. Ker bodo razvojne programe krajevnih skupnosti sprejemali delovni ljudje in občani, bo nastala bistvena sprememba pri sprejemanju občinskega proračuna, kajti ta bo temeljil na željah in interesih občanov in delovnih ljudi.

V svojih programih bi morali dati posebno mesto gradnji družbenih prostorov, ker si brez njih resnično ne moremo zamisljati, kje naj bi reševali naloge, o katerih govorimo iz dneva v dan.

Ne smemo pozabiti tudi na ustrezno kadrovske zasedbo v krajevni skupnosti. Brez kadrov ne bo uspeha.

Da bo delo steklo, bo na prvi seji zbor krajevnih skupnosti izvolil tudi posebne komisije, ki bodo imele nalogo, da bodo iskale rešitve povezovanja. Te rešitve pa ne bi smele biti zaprte v meje krajevnih skupnosti ali občine, marveč bi jih morali iskati v okviru mesta ali sosednjih občin, s katerimi meji občina ali krajevna skupnost. Komisije bodo imele zelo obsežne in odgovorne naloge, lahko pa jih bodo uresničile, če bodo znale mobilizirati vse komuniste, ki stanujejo in celo delajo v isti krajevni skupnosti. Med temi komunisti je mnogo strokovnjakov, ki bi s svojim sodelovanjem pri izdelavi razvojnega programa krajevne skupnosti dali svoj prispevek in se aktivno vključili v delo. Morda kak komunist misli, da v krajevni skupnosti zanj ni dela? Dela je veliko, samo volje do dela je treba! Vsak komunist je dolžan nekaj narediti za skupne interese.

Iz tega razmišljanja so nakazane oblike povezovanja, praksa pa bo pokazala, katera pot bo najboljša.

Urediti pa bo treba, da bodo vse ugotovitve posebne komisije in predlogi komisij služili kot pripomoček za pravno urejenost povezovanja, glede česar se opazajo v vseh statutih organizacij združenega dela in v statutih krajevnih skupnosti še velike vrzeli.

Pripravljene razvojne programe krajevnih skupnosti je potrebno, še preden jih bodo sprejemali delovni ljudje in občani na svojih zbiorih, predložiti v obravnavo delavcem v organizacijah združenega dela. Pričakujemo, da bo marsikateri program tudi na osnovi mnenj in želja delavcev pridobil na kvaliteti in realnosti. Tudi to je ena oblik povezovanja!

SLAVKA JERMAN

Pogoji z delegati v organizaciji združenega dela

Gradivo bi moralo biti krajše

Konferenca delegacij, ki jo sestavljajo delegati Toplarne, KEL in Elluxa, imajo nalogo skupno reševati probleme, ki se nanašajo na njihove organizacije združenega dela. Vsaka delegacija posamično obravnava probleme, ki so na dnevnih redih sej posameznih zborov in skupščine, zavzemajo enotna stališča, ki jih na konferenci delegacij ponovno obravnavajo in končno oblikujejo v sklep, ki naj ga delegat konference zastopa na seji zbora ali skupščine.

In kaj so nam povedali delegati Toplarne?

„Gradivo, ki ga moramo preštudirati dobimo pravočasno, vendar bi moralo biti veliko krajše oziroma bolj zgoščeno.“ V isti sapi pa so pripomnili:

„Nekatera tolmačenja pa so preskromna ali preveč splošna, predvsem kadar gre za dajatve, ki naj bi jih TOZD namenile družbi.“

Prav zato so delegati včasih v nezavidnem položaju, ko morajo prikazovati potrebe družbe, ne morejo pa s konkretnimi predlogi pokazati objektivnih potreb. (Problemov pa seveda ni tedaj, ko je govor o potrebah za kolektiv ali posameznih de-

lavcev.) Vsekakor bi morali imeti člani kolektiva več poslušati tudi tedaj, ko je treba odločati o stvareh, ki jih morajo podpreti kot člani kolektiva, ne pa da puste to na ramah delegatov. Preveč jih stoji ob strani, češ bodo že opravili delegati sami.“

Vsekakor ima delegatski sistem veliko prednosti, saj se kolektiv dobro zaveda, da o vseh važnejših stvareh ne odloča le

nekaj ljudi, temveč sleherni član kolektiva. Ob vsem tem pa imajo delegati v Toplarni veliko volje in menijo, da so seje zborov in skupščine učinkovite, kot napr. razprava o stanovanjski politiki in o poročilu Soseske, saj je bilo danih veliko umestnih pripomb, ki so našle svoj zaključek pred skupščino.

LJUBA GARBAJS

Metoda dela družbenopolitičnega zbora

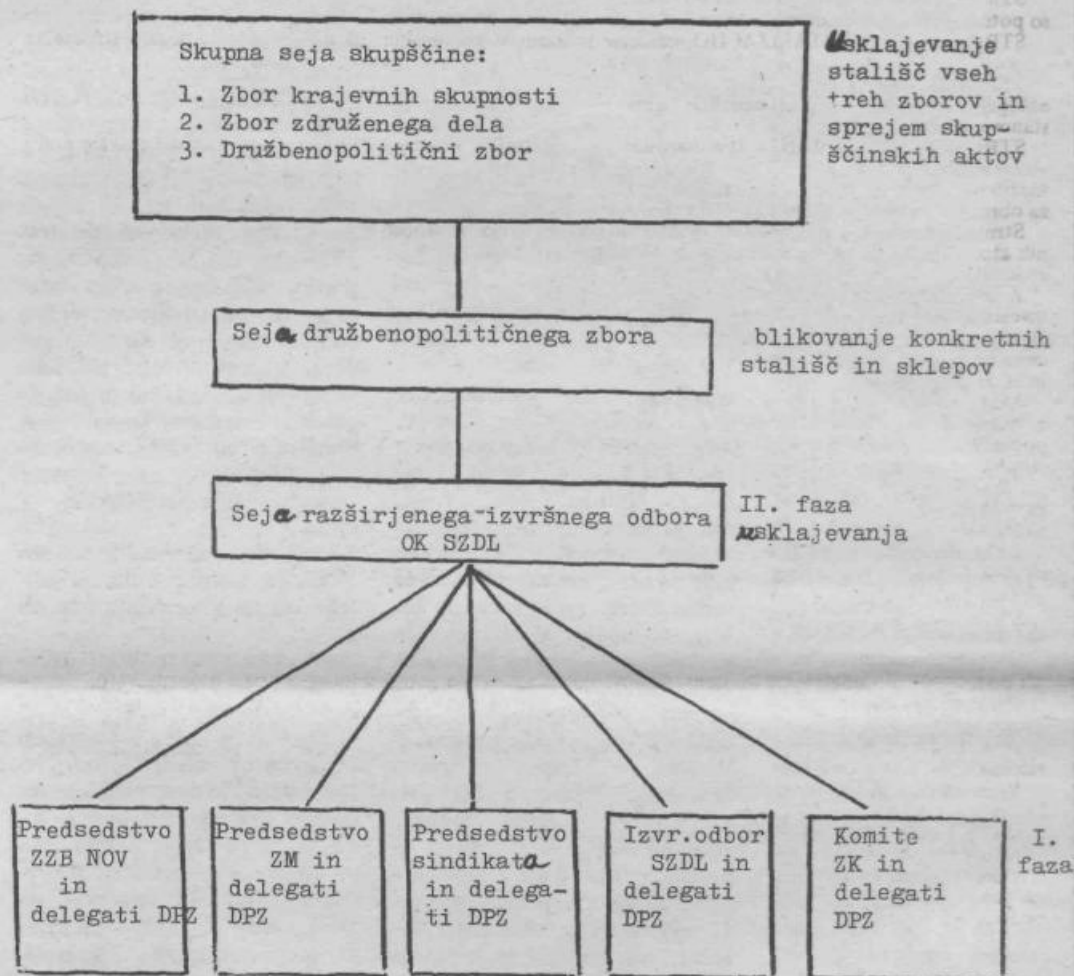
Nadaljevanje s 1. strani
tičnem zboru, da sodelujejo pri oblikovanju stališč.

Druga faza razprave o vprašanjih z dnevnega reda DPZ je usklajevanje na ravni izvršnega odbora SZDL. Na izvršnem odboru bi namreč morali morebitna različna stališča posameznih družbenopolitičnih organizacij uskladiti in poenotiti. To usklajevanje poteka na razširjeni seji IO, na kateri sodelujejo tudi delegati DPZ.

Delegati DPZ imajo tako usklajena stališča vseh občinskih družbenopolitičnih organizacij. Na samostojni seji zbora

se delegati v okviru političnih orientacij in stališč družbenopolitičnih organizacij odločajo za konkretne sklepe o posameznih vprašanjih, ki jih kasneje uskladijo na skupni seji tudi z delegati ostalih dveh zborov.

Shemski prikaz takega oblikovanja stališč je takle:

Tak način dela in sprejemanje stališč družbenopolitičnega zbora pa zbuja nekatere pomisleke zlasti glede obremenitve članov zbora in vodstev družbenopolitičnih organizacij; zato bo treba v nekaterih primerih od njega odstopati. Seveda pa je pomembna odločitev, kdaj in v kolikšni meri je to odstopanje možno.

Ze v prvi fazi, to je ob razpravi v družbenopolitičnih organizacijah, bo prišlo do neke stopnje selekcije. V programih dela družbenopolitičnih organizacij so o marsikaterem družbenem vprašanju, o katerem bo razpravljala družbenopolitični zbor, že popolnoma jasne opredelitve in stališča. Delegati

družbenopolitičnih organizacij, ki so hkrati člani konferenc ali drugih organov družbenopolitičnih organizacij, so se kot taki dolžni tudi sami opredeljevati do posameznih vprašanj. Družbenopolitične organizacije pa bodo v svojih organih vsekakor razpravljale o tistih vprašanjih, kjer nimajo jasnih stališč ali pa jih je zaradi razvoja potrebno v neki meri spremeniti. Razpravljale bodo tudi o vprašanjih, ki so posebno pomembna za izvajanje družbeno verificiranih dogovorov.

Menimo, da morajo imeti delegati družbenopolitičnega zbora možnosti prostega odločanja, pri čemer jih seveda vežejo programi in usmeritve njihovih

družbenopolitičnih organizacij, ustavne opredelitve in zaključki kongresov ZKS in ZKJ. Metoda oblikovanja stališč bo doživela spremembe tudi v reorganizaciji SZDL.

Osnutka stališč RK SZDL in pravil mestne konference SZDL namreč predvidevata bistveno drugačno sestavo predsedstev. Po teh osnutkih naj bi bila predsedstva konferenc SZDL sestavljena iz delegatov vseh družbenopolitičnih organizacij. To pa pomeni, da pri oblikovanju stališč za družbenopolitični zbor ne bo potrebno sklicovati potrebnih usklajevalnih sestankov, marveč bo to vlogo opravilo predsedstvo SZDL.

ERNEST JAZBINŠEK

Delegati Toplarne, KEL in Elluxa

Živahna debata se odvija tudi v skupščinskih kuloarjih